

tilfigtet, at dette blot skulde bestemme Noget, der undtagelsesviis skulde finde Sted; men hvormange Gange det er fornødent at udfætte denne Vedtagelse til et senere Tidspunkt end Conclussionens Affattelse, det er naturligtviis Noget, som overlades til Høiesteret, og man kan meget vel forestille sig, at der i Marenæs Løb kan udbille sig en saadan Praxis, at det kan blive det sædvanlige at vedtage Præmisserne senere end Domsconclussionen. Om det vil skee, er uvist, men Paragraphens Affattelsesmaade sikker dog ikke mod en saadan Tingenes Tilstand.

Jeg skal nu omtale det andet Endringsforslag, nemlig det, som gaaer ud paa, at § 4 i Lovudkastet skal bortfalde. Her er nu kommet noget ganske Splinternyt ind, som ikke har været tilstede her i Thinget før. Ved § 4 er der tilstedet Høiesteret, naar Retten vil votere offentligt, først at raadføre sig om Voteringen inden lukkede Døre; der staaer udtrykkeligt: „inden lukkede Døre“. Jeg vil nu spørge, hvad en offentlig Votering skal betyde, naar der først skal foregaae en hemmelig Votering. Skal Fremgangsmaaden maaskee være den, at, naar en Sag er udprocederet, saa lukker Retten først Dørene i og vedtager Dommen, eller skal det være saaledes, at, naar en Sag er udprocederet, saa forlader Rettens Medlemmer Salen og trække sig tilbage til et andet Værelse, og, naar de have vedtaget Dommen, saa komme de frem igjen i Retssalocet og lade maaskee den første Voterende afgive sin Mening, og saa henholder den øvrige Ret sig dertil? Er dette en offentlig Votering? Der som det er Meningen med en offentlig Votering, saa er det noget ganske Andet, end jeg har forstaaet derved, og saa maa jeg for mit Vedkommende antage, at en stor Deel af Thingets Medlemmer have taget Feil, dengang vi paa den ærede Justitsministers Forslag gif ind paa at stille den offentlige Votering ved Siden af en skriftlig forudgaaende Affattelse af Domspræmisserne. Dersom der foregaaer en hemmelig Raadslutning, førend Domsaffiggelsen, saa bliver denne offentlige Votering ikke Andet end en Skin-Votering; der er Ingen, der troer paa den i Virkeligheden. Der er Ingen, der

kan overbevise sig om, at denne Votering er udsprungen af de enkelte Retsmedlemmers Opfattelse af det foreliggende Spørgsmaal, og det er netop det, som vi skulle have. Det er netop et af de Momenter, som har gjort Høiesteret til en fast Domstol, ligeoverfor enhver Ansættelse, at, naar Advokaterne vare færdige med deres Procedure, saa begyndte umiddelbart derpaa Voteringen, og saa skulde Voteringen være tilende, inden Retten gif fra hinanden. Den Instrur, som nu foreligger og som har gjældt siden 1771, har ved denne Bestemmelse opretholdt Høiesteret i en saadan Anseelse, som jeg for min Part ikke kan føre det over mig at bidrage til at svække. Det har deri ligget, at enhver Afseesfor i Høiesteret maatte med spænde Opmærksomhed følge Proceduren og maatte vide at være orienteret i Sagen i det Dieblit, da Advokaterne forlade Strancken; men saaledes vil det ikke blive, naar man tilstedes Retten at lukke Dørene i og opløse Rettens Sættelse, thi Retten er ikke sat længere, naar det bliver til en privat Raadførelse, til en Discussion mellem Afseesforerne, ikke som Dommer mod Dommer, men som Ven mod Ven og som den Klogere mod den Svagere i Kundskab. Naar man vil opløse Rettens Sættelse og saa stige, det er en offentlig Votering, der bydes bagefter, naar de komme med den Vedtagelse, de have gjort indenfor de lukkede Døre, saa benægter jeg, at det er en offentlig Votering. Her i Landet forstaae vi ikke ved Offentlighed stigt „Schattenspiel an der Wand“; og hvorledes skal saa denne private Raadførelse, denne Raadførelse inden lukkede Døre, foregaae, derom vides Intet. Saaledes som Høiesteret nu er anordnet, og saaledes som den hidtil har været, er der en bestemt Forretningsorden for Voteringen, men, naar nu denne hemmelige Raadførelse, denne Raadslagning om, hvad man skal stige, naar man kommer frem for Tilhørerne, Advokaterne og hvem der ellers er tilstede, bliver indført, er det ikke sagt, at det i Overeensstemmelse med den nu gjældende Regel bliver den yngste Afseesfor, der voterer først, men mon det ikke meget snarere i Mangel af en Regel vil gaae saaledes, at den, der ansees for det fiffigste Hoved i Retten, først stiger